

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Фінансовий та страховий менеджмент»
(назва магістерської програми)

на тему: «_Управління фінансовими результатами комерційного банку(на прикладі ПАТ КБ Приватбанк) _»
(назва теми)

Виконавець:

студент __ЦЗФН_____ факультету
_Чижевська Л.О._____
(прізвище, ім'я, по батькові)/підпис/

Науковий керівник:

_д.е.н,проф.._____
(науковий ступінь, вчене звання)
Баранова В.Г. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Одержання високих фінансових результатів є основною метою діяльності кожного господарюючого суб'єкта. У фінансових результатах знаходять пряме відображення всі сторони діяльності підприємства: рівень його технології та організації виробництва, ефективність системи управління, контролю за рівнем витрат та рівнем реалізаційних цін, особливості господарського механізму та державне регулювання розвитку певної галузі з огляду на її значення для розвитку економіки країни. При всій значущості розробок вітчизняних і зарубіжних науковців на сьогоднішній день недостатньо розкритими залишаються питання щодо управління фінансовими результатами банків та порядок їх формування. Ефективне управління прибутком передбачає побудову в банку відповідних організаційно-методичних систем забезпечення цього управління, знання основних механізмів формування прибутку, використання сучасних методів його аналізу і планування. Комплексні теоретичні розробки, що обґрунтовують формування механізму управління прибутком банку та дозволяють здійснювати ефективне управління його фінансовою діяльністю, недостатньо розроблені. Увага науковців в основному зосереджується на загальних питаннях банківського менеджменту, зокрема на управлінні фінансами.

Мета дослідження є на основі узагальнення теоретичних доробок у теорії фінансового менеджменту та теорії банків запропонувати практично орієнтовані заходи щодо підвищення ефективності управління фінансовими результатами комерційного банку в Україні на сучасному етапі.

Завдання дослідження:

- дослідити теоретичні засади управління фінансовим результатом банку, зокрема, визначити економічну сутність дефініції «фінансовий результат»;
- з'ясувати особливості формування фінансового результату банку;

- систематизувати методичні засади оцінювання фінансового результату банку;
- проаналізувати загальні проблеми та тенденції розвитку банківської системи України;
- оцінити систему управління фінансовим результатом ПАТ ПРИВАТБАНК;
- визначити основні характеристики фінансового результату банку на прикладі ПАТ ПРИВАТБАНК;
- визначити чинники, які впливають на формування фінансового результату банку на прикладі ПАТ ПРИВАТБАНК;
- запропонувати напрями підвищення ефективності управління фінансовим результатом банку ПАТ ПРИВАТБАНК, зокрема, щодо стабілізації діяльності банку;
- надати рекомендації щодо удосконалення управління фінансовими ресурсами комерційного банку з використанням зарубіжного досвіду;
- запропонувати методичні підходи щодо прогнозування фінансового результату банку.

Об'єктом дослідження є процес формування та управління фінансовим результатом банку.

Предметом дослідження є комплекс методичних розробок та практичних заходів щодо формування та управління фінансовим результатом банку.

Методи дослідження складають основні положення загальноекономічної теорії, основні положення теорії фінансів, фінансового менеджменту, економічного аналізу. фінансового менеджменту банку. У якості методів дослідження використовувались методи теоретичного узагальнення, абстрактно-логічний метод – при визначенні сутності дефініції «фінансовий результат», метод порівняльного аналізу – при дослідженні світового досвіду управління фінансовим результатом банку, статистико-економічні методи, зокрема: графічний, регресійного та трендового аналізу,

прогнозування при аналізі чинників, які впливають на управління фінансовим результатом, індукції, дедукції та синтезу – при визначенні напрямів підвищення ефективності управління фінансовим результатом банку, наукової абстракції та узагальнення – при формулюванні висновків дослідження.

Інформаційною базою дослідження слугували теоретичні дослідження та практичні розробки вітчизняних та зарубіжних вчених, Закони України, спеціальна наукова та практично орієнтована література, статистичні звітні дані національного комітету статистики України, звітні дані НБУ, фінансова звітність ПАТ Приватбанк, висновки незалежних аудиторів щодо діяльності ПАТ Приватбанк, дані інтернет ресурсів.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (54 найменувань) та 3-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 110 сторінок. Основний зміст викладено на 85 сторінках. Робота містить 21 таблицю, 7 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні засади управління фінансовим результатом банку» розглянуто наукові підходи до визначення дефініції «Фінансовий результат», з'ясовано особливості формування фінансового результату банку, систематизовано методичні засади оцінювання фінансового результату банка.

Узагальнення наукових підходів у дослідженні сутності, ролі у економіці дефініції «фінансовий результат» дозволило визначити, що на сьогодні немає єдиного підходу до формулювання сутності даного поняття, що свідчить про багатогранність цієї дефініції. Для цілей дослідження було визначено, що найбільш вдало ця дефініція сформульована Ворониною О.О., Білик Т.О. та Скалюк Р.В., які під фінансовим результатом розуміють якісну

характеристику фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання, яка в цілому характеризує результат економічних відносин підприємства та відображає сталість його розвитку, впливовість на його фінансово-господарську діяльність чинників зовнішнього та внутрішнього середовища і кількісно узагальнюється у вигляді прибутків (збитків), зміни власного капіталу, його окремих складових частин. Прибуток банку залежить від ряду факторів: особливостей розвитку економічних процесів в країні, ступня ризику здійснюваних операцій, дохідності виконаних операцій. Були узагальнені фактори, що впливають на прибуток банку та засади управління фінансовим результатом діяльності банку (з точки зору системного та процесного підходів). Систематизовано підходи до аналізу управління фінансовим результатом банку.

У другому розділі «Аналіз системи управління фінансовим результатом банку на прикладі ПАТ Приватбанк» проаналізовано загальні тенденції розвитку банківської системи України, яка впливає на діяльність конкретного банку, зроблено оцінювання системи управління фінансовим результатом ПАТ ПРИВАТБАНК та визначено чинники, які впливають на управління фінансовим результатом банку. Аналіз рейтингів банків за різними показниками, динаміки середніх процентних ставок в банках України по депозитах фізичних осіб, рівня капіталізації банків України засвідчило негативні тенденції у функціонуванні банківської системи. Майже всі проблеми, які існують у банківській системі в повній представлені й у ПАТ Приватбанк, який, з метою підтримки банківської системи країни, було націоналізовано у 2016 р. Оцінювання фінансового стану банку з точки зору формування фінансового результату показало, що тільки втручання держави, як власника, збільшення статутного капіталу, зміна всього менеджменту, переорієнтація (за територіальною ознакою) з використання джерел прибутковості дозволяє вважати, що ПАТ Приватбанк може вийти з кризового стану. У роботі були визначені основні чинники, які впливають на прибутковість банку та управління прибутковістю: корпоративна банківська

діяльність, інвестиційна банківська діяльність – на сучасному етапі приносять банку збитки. Тому необхідним є вживання заходів щодо оптимізації роботи у цих сегментах. Роздрібна банківська діяльність є найбільш прибутковою у ПАТ Приватбанку.

У третьому розділі «Основні напрями підвищення ефективності управління фінансовим результатом банку» запропоновано рекомендації щодо стабілізації діяльності банку, рекомендації щодо удосконалення управління фінансовими ресурсами комерційного банку, методичні підходи щодо прогнозування фінансового результату банку. Одним з заходів щодо стабілізації банку може бути злиття, яке має як позитивні, так й негативні боки. За умови успішного об'єднання банків слід очікувати стабілізаційного ефекту, підвищення рівня капіталізації банківської системи й започаткування нового етапу в розвитку банківського середовища в Україні. Великого значення набуває присутність іноземного капіталу в розвитку банківської системи України, розширення присутності банків з іноземним капіталом на українському банківському ринку сприяє подальшому впровадженню сучасних банківських технологій. Впровадження стратегічних альянсів страхових компаній і банків. Для забезпечення виконання фінансової стратегії банку необхідне застосування фінансового моніторингу, що дозволить з мінімальними витратами робочого часу кваліфікованих фахівців отримати результати діяльності банку на кожний конкретний момент часу, використовуючи єдину інформаційну базу. Для мінімізації витрат банку в процесі фінансового планування необхідно проводити розрахунок мінімальної ставки розміщення на основі визначення середньозваженої процентної ставки для кожної зі статей залучених і запозичених ресурсів. Планування даного показника для певного періоду запропоновано Адаменко М.В. Запропоновано методичний підхід щодо визначення ступеню впливу чинників, що визначають фінансовий результат, який складається з 4 кроків: 1.Визначення переліку ендогенних та екзогенних чинників відповідно до сегментних груп; 2.За допомогою методу парної кореляції між фінансовим

результатом та відібраними чинниками визначення вагомості їх впливу; 3. Складання рівняння множинної регресії з вагомих чинників та фінансовим результатом. 4. Здійснення прогнозу за допомогою отриманого рівняння множинної регресії. Отримано рівняння регресії:

$$y = X_1 + 0,31572X_2 + 1,207882X_3 + X_4 + X_5 + 321132,5,$$

де X_1 - суми на поточних рахунках фізичних осіб, млн..грн.;

X_2 – ВВП, млн..грн.;

X_3 - суми на строкових рахунках фізичних осіб, млн..грн.;

X_4 - суми на поточних рахунках юридичних осіб, млн..грн.;

X_5 - суми на строкових рахунках юридичних осіб, млн..грн.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Проведений аналіз загальних проблем та тенденцій розвитку банківської системи України дозволив отримати наступні висновки: банківська система України за підсумками січня-липня 2017 року отримала чистий збиток у розмірі 223 млн. грн., самим збитковим банком виявився ПАТ Приватбанк з розміром збитку - 2 908 013 млн.грн.

2. Проведений аналіз загальних проблем та тенденцій розвитку банківської системи України дозволив отримати наступні висновки: банківська система України за підсумками січня-липня 2017 року отримала чистий збиток у розмірі 223 млн. грн., самим збитковим банком виявився ПАТ Приватбанк з розміром збитку - 2 908 013 млн.грн.

3. Аналіз показав, що в ПАТ Приватбанку немає стабільності щодо динаміки активів, зобов'язань та капіталу. Такі основні показники як кошти клієнтів, кредити та аванси клієнтам зазнали суттєвого падіння. Статистична інформація підтверджує висновки щодо кризового стану ПАТ Приватбанк. Саме націоналізація (перехід у державну власність) дозволила банку вистояти у складних умовах.

4. Проаналізовані чинники, які впливають на формування фінансового результату банку. Отримані результати дозволили сформулювати наступні висновки: роздрібна банківська діяльність є найбільш прибутковою на сучасному етапі; корпоративна банківська діяльність як у 2016 році, так й у 2017 р. принесла банку збитки; інвестиційна банківська діяльність також приносить банку збитки, які також зросли у 2017 р. майже у 2,5 рази.

5. Розширення набору послуг банку при створенні стратегічних альянсів зі страховиками при обслуговуванні клієнтів позитивно впливає на його імідж і забезпечує додаткові конкурентні переваги для просування власних проектів. У банку з'являється можливість створювати універсальніші та цікавіші фінансові програми як для корпоративних клієнтів, так і для фізичних осіб. Ідеальний варіант для банку - володіти значним пакетом акцій страхової компанії. У цьому разі за рахунок прибутку страховика підвищується капіталізація спільного бізнесу. Крім того, взаємодіючи зі страховою компанією, банк диверсифікує та мінімізує свої ризики.

6. Необхідне застосування фінансового моніторингу, що дозволить з мінімальними витратами робочого часу кваліфікованих фахівців отримати результати діяльності банку на кожний конкретний момент часу, використовуючи єдину інформаційну базу; для мінімізації витрат банку в процесі фінансового планування необхідно проводити розрахунок мінімальної ставки розміщення на основі визначення середньозваженої процентної ставки для кожної зі статей залучених і запозичених ресурсів; побудова комплексної моделі динамічного планування фінансових процесів банківської установи.

7. Запропоновані методичні підходи та проведене моделювання фінансового результату ПАТ Приватбанк. Пропонуємий методичний підхід включає наступні кроки: визначення переліку ендогенних та екзогенних чинників відповідно до сегментних груп; за допомогою методу парної кореляції між фінансовим результатом та відібраними чинниками визначення

вагомості їх впливу; складання рівняння множинної регресії з вагомих чинників та фінансовим результатом; здійснення прогнозу за допомогою отриманого рівняння множинної регресії.

Вважаємо, що проведений аналіз, отримані розрахунки та модель, визначені напрями вдосконалення управління фінансовим результатом ПАТ Приватбанк будуть сприяти покращенню фінансового стану банку та всієї банківської системи України.

АНОТАЦІЯ

Чижевська Л.О. «Управління фінансовими результатами комерційного банку (на прикладі ПАТ КБ Приватбанк)», кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою «Фінансовий та страховий менеджмент», Одеський національний економічний університет м. Одеса, 2018 р.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес формування та управління фінансовим результатом банку.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти сутності дефініції «Фінансовий результат», особливості формування фінансового результату банку; методичні засади оцінювання фінансового результату банку.

Проаналізовано загальні проблеми та тенденції розвитку банківської системи України; здійснено оцінювання системи управління фінансовим результатом ПАТ Приватбанк; визначено чинники, які впливають на управління фінансовим результатом банку.

Запропоновано рекомендації щодо стабілізації діяльності банку; рекомендації щодо удосконалення управління фінансовими ресурсами комерційного банку; методичні підходи щодо прогнозування фінансового результату банку.

Ключові слова: фінансовий результат, система управління. Сегментація банківської діяльності, кредитні та депозитні ресурси, активи банку, прибуток банку.

ANOTATION

Chizhevskaya L.O. "Management of the financial results of the commercial bank (for example, PJSC KB Privatbank)", qualifying work for obtaining an educational master's degree in the specialty "Finance, Banking and Insurance" under the master's program "Financial and Insurance Management" Odesa National Economic University, Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. The object of the research is the process of forming and managing the financial result of the bank. Theoretical aspects of the essence of the definition are considered in the work "Financial result", peculiarities of forming the financial result of the bank; methodical principles for evaluating the financial result of the bank. The general problems and tendencies of development of the banking system of Ukraine are analyzed; assessment of financial results management system of PJSC PrivatBank; determines the factors that influence the management of the financial result of the bank. Recommendations on stabilization of the bank activity are offered; recommendations for improving the management of financial resources of a commercial bank; methodical approaches to forecasting the financial result of the bank.

Key words: financial result, management system, Banking segmentation, credit and deposit resources, bank assets, bank profits.